

International Science Group

ISG-KONF.COM

MULTIDISCIPLINARY
RESEARCH

XIV

SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

DECEMBER 21 – 24

Bilbao, Spain

DOI 10.46299/ISG.2020.II.XIV

ISBN 978-1-63684-350-6

MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference

Bilbao, Spain
December 21 – 24, 2020

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The XIV International scientific-practical conference “Multidisciplinary research”,
December 21 – 24 –, 2020, Bilbao, Spain. 524 p.

ISBN - 978-1-63684-350-6

DOI - 10.46299/ISG.2020.II.XIV

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES		
1.	Lykhovyd P., Biliaieva I., Lavrenko S. APPLICATION OF PLANT GROWTH REGULATOR REGOPLANT ON VEGETABLE CROPS	17
2.	Бруньов М.І., Кубрак Т.М., Шиян М.О. СУЧАСНІ ЗМІНИ КЛІМАТУ ТА СТУПІНЬ АДАПТАЦІЇ СОРТІВ НУТУ ДО УМОВ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	19
3.	Кондрашина Л.А., Гурський П.В., Перцевой Ф.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ГРАНИЧНОГО НАПРУЖЕННЯ ЗСУВУ ТІСТА ДЛЯ НАПІВФАБРИКАТУ ЗБИВНОГО БОРОШНЯНОГО	22
ART HISTORY		
4.	Стегней С.Н., Тетерюк-Кінч Ю.С. СТЕПАН ФЕДОРОВИЧ МАРТОН – ОСНОВОПОЛОЖНИК ЗАКАРПАТСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПОЗИТОРСЬКОЇ ШКОЛИ	26
BIOLOGICAL SCIENCES		
5.	Porokhnitska A., Pet'ko L. THE "JEANNE MOREAU" ROSE IN HONOR OF ICON OF FRENCH CINEMA	29
6.	Джиган О.П., Пазій В.Д. ВПЛИВ ВИКИДІВ АВТОТРАНСПОРТА НА МОРФО- ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ACER PLATANOIDES L. В ПРИДОРОЖНІХ НАСАДЖЕННЯХ	37
7.	Коцур Н.І., Коцур Л.М. ВТІЛЕННЯ НАУКОВИХ ДУМОК УЧЕНИХ- ГІГІЄНІСТІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ	40
8.	Трускавецька І.Я., Лаганяк С. ФЕНОЛОГІЧНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ГРУНТОВИХ ШКІДНИКІВ(НА ПРИКЛАДІ КАПУСТЯНКИ ЗВИЧАЙНОЇ GRYLLOTALPA GRYLLOTALPA) В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	45

ECONOMIC SCIENCES		
9.	Atamanchuk Z. THE ENVIRONMENTAL GOALS IN THE CONTEXT OF THE WORLD TOURISM SUSTAINABLE DEVELOPMENT	49
10.	Бойко Л.О., Кривенко Д.С. УКРАЇНА НА СВІТОВОМУ РИНКУ БАШТАННИХ КУЛЬТУР	51
11.	Бойко Л.О., Сложинська В.О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН	54
12.	Гринчук І.А., Фасолько Т. М. РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	56
13.	Гуржий Т.О., Гуржий П.О. ТЕНДЕНЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ КРАЇН ЄВРОЗОНИ	59
14.	Д'яченко С.В. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ	64
15.	Ільченко С. В. ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ НА СТАН МОРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА	69
16.	Куцик П.О., Бутко Б.О. ХАРАКТЕРИСТИКА БАГАТОРІВНЕВОЇ СТРУКТУРИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	72
17.	Мальцевич О.Л. РОЗРОБКА БІЗНЕС ПЛАНУ ТЕХНІКО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПЕРЕОЗБРОЄННЯ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ АТ «ЕМЗ «МАГНІТ»	75
18.	Мосін М.С. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРИРОДА ПРОТИРІЧ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	78
19.	Русал В.С., Якимчук Т.В. ГЛОБАЛЬНА ДЕОФШОРИЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗРАХУНКИ У ЗЕД	82

20.	Серотюк Б.В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ БАЗИС ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА	86
21.	Скібіцька А.А. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІТОВ «АВТОТЕХРОМ- 2002» ЗА 2017-2019 РР.	88
22.	Третяк А.М., Третяк В.М., Ковалишин О.Ф. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ФОРМ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ	91
23.	Третякова О.В., Харабара В.М., Грешко Р.І. БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ	96
24.	Ченцов А.В. ОРГАНІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВИХ РИНКІВ	101
25.	Швець В.Є. Матвійчук М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ	103
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
26.	Шевцова О., Луценко Д. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ БАНКУ ТА РОЗВИТОК РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ	108
27.	Herasymchuk Y., Pet'ko L., Turchynova G. THE SPANISH SQUARE IN ROME AND MOVIE ROMAN HOLIDAY	112
28.	Тарасюк Н.А., Зубанов С.В. АЛГОРИТМ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКА ТЕРИТОРІЇ (КОТ) КІВЕРЦІВСЬКОГО ПРИРОДНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПАРКУ «ЦУМАНСЬКА ПУЩА»	124
29.	Шевчук Ю.Ф., Шевчук А.Ю. УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ УКРАЇНИ ЗА БАСЕЙНОВИМ ПРИНЦИПОМ	127

HISTORICAL SCIENCES		
30.	Михайлюк В.П. ВИТОКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ «НОВОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ» В УКРАЇНІ	132
LEGAL SCIENCES		
31.	Kolisnykova H. PROSPECTS AND DEVELOPMENT OF STANDARDIZATION IN UKRAINE	134
32.	Mykytyshyna K. KONCEPCJA INTERPRETACJI ZWROTÓW NIEOSTRYCH NA GRUNCIE USTAWY KARNEJ Z WYKORZYSTANIEM METODY WUKŁADU PROKONSTYTUCYJNEJ	138
33.	Романів Р.Р. ОБСЕ В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ	142
34.	Сірко В.С. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ	146
35.	Хатнюк Н.С., Дуброва Ю.В. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ВІДКЛИКАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ЛЦЕНЗІЇ В УКРАЇНІ	149
36.	Хатнюк Н.С., Сезько А.С., Метелиця Д.Ю. СТРАХОВА КОМПАНІЯ ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ	153
37.	Хатнюк Н.С., Тимошевська К.Ю. ТЯЖКІ УМОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ ЯК ПІДСТАВА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ	158
MANAGEMENT, MARKETING		
38.	Chyhyrovska N., Malanchuk L. МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ АДМІНПОСЛУГ В УКРАЇНІ	163
39.	Журавель В.И., Журавель В.В. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ПОДГОТОВКИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ КАДРОВ/МЕНЕДЖЕРОВ СИСТЕМЫ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ	167

MEDICAL SCIENCES		
40.	Barannik S., Agafonov M., Sirogin V. EIGENSCHAFTEN DER ENTWICKLUNG UND VORBEUGUNG URINÄR TRAKTINFEKTIONEN BEI FRAUEN	173
41.	Barannyk S., Shevtsov V., Chabanenko G. CUERPOS EXTRANJEROS DEL CUERPO HUMANO. DIAGNÓSTICO Y TRATAMIENTO EN CONDICIONES AMBULATORIAS	177
42.	Galiienko L., Zamkevych V., Zholobko O. PECULIARITIES OF THE INCIDENCE OF THE FEMALE POPULATION OF UKRAINE WITH SEXUALLY TRANSMITTED INFECTIONS	181
43.	Kucher T. APPLICATION OF THE INTERDISCIPLINARY RELATIONS TECHNIQUE AS A COMPONENT OF THE "CASE-STUDY" METHOD FOR FORMATION IN MEDICAL STUDENTS THE PRINCIPLES OF CLINICAL THINKING	184
44.	Tashchuk V., Nesterovska R. BIOMARKERS OF THE INFLAMMATORY PROCESS IN PATIENTS WITH HEART FAILURE	189
45.	Варивончик Д.В., Еджибія О.М., Буранова Я.Ю. КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ОНКОЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ	192
46.	Габишева Л.С., Рзаєва А.А.к., Ахмаїді М. АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ СТАФІЛОКОКІВ	198
47.	Горяінова Н.В., Щепіна О.Ф., Видиборець С.В. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ СЛУЖБИ КРОВІ	200
48.	Живаго К.С., Рахубовская Д.А. КОМАНДНИЙ ПОДХОД В ТЕРАПІИРАССТРОЙСТВ ПИЩЕВОГО ПОВЕДЕНИ	204
49.	Заколодна О.Е. РОЛЬ КАФЕДРИ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ	206

50.	Коршун М.М., Мартіянова Ю.В., Ткаченко І.І. ПРОГНОЗУВАННЯ ПРОВІДНОЇ ЛАНКИ МІГРАЦІЇ ТА ОЦІНКА ПОТЕНЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ПІДФЛУМЕТОФЕНУ ТА БІЦИКЛОПРОНУ	208
51.	Кравчук І.В., Курташ Н.Я., Ласитчук О.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ З ІСТМІКО-ЦЕРВІКАЛЬНОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ	213
52.	Мулярчук О.В., Видиборець С.В. УСКЛАДЕННЯ, ВИКЛИКАНІ ПЕРЕЛИВАННЯМ КОНЦЕНТРАТУ ТРОМБОЦИТІВ	216
53.	Ододюк В.В., Антонюк Н.О. КІСТОЗНІ УРАЖЕННЯ ЩЕЛЕП У ДІТЕЙ (ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ЛІКУВАЛЬНА ТАКТИКА)	221
54.	Пахаренко Л.В., Курташ Н.Я., Куса О.М. ОЦІНКА ФАКТОРІВ РИЗИКУ ГІПЕРПЛАЗІЇ ЕНДОМЕТРІЮ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ	224
55.	Подурець А., Рзаєв Е., Демочко Г. ПРО ЩО ТИ ДУМАЄШ, КОЛИ ЧУЄШ СЛОВО «ЕКО» ?	226
56.	Попович М.Ю. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ І ЗАСОБИ ПАТОГЕНЕТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ЗАЛІЗОДЕФІЦИТНОЇ АНЕМІЇ	228
57.	Мусабеков С.М. СОСТОЯНИЕ МЕТАБОЛИЗМА ГЛЮКОЗЫ КРОВИ У СПОРТСМЕНОВ ПРИ ОРГАНИЗОВАННОМ ПИТАНИИ	233
58.	Ситіна І.В., Рзаєва А.А.к., Ахмаїді М. ВІДНОСИНИ МІЖ ЛІКАРЕМ ТА ПАЦІЄНТОМ – НАСКІЛЬКИ ЦЕ ВАЖЛИВО?	240
PEDAGOGICAL SCIENCES		
59.	Barannyk S., Trofimov M., Guzenko B. "CHIRURGIE GÉNÉRALE" DANS LA FORMATION PROFESSIONNELLE DES FUTURS MÉDECINS DE SPÉCIALITÉS CHIRURGICALES	243
60.	Bartienieva I., Nozdrova O. FORMATION OF THE CULTURE OF COMMUNICATION OF SCHOOLCHILDREN IN EXTRACURRICULAR ACTIVITIES: THEORETICAL ASPECT	248

61.	Makhayeva A. INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGH SCHOOL	254
62.	Yorkin V., Tabanko O., Kozinenko F. STABILITY AS A COMPONENT OF THE PERFORMER'S PROFESSIONAL SKILLS ON MUSICAL INSTRUMENTS	260
63.	Бандура В.А., Чиу П. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БАСКЕТБОЛІСТІВ В УМОВАХ ПІДВИЩЕННЯ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	262
64.	Баранцова І.О., Денисенко Н.В., Мілко Н.Є. МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ	265
65.	Беліков І. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ	270
66.	Блаженко А. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ТЕНІСІСТІВ НА ЕТАПІ СПОРТИВНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	272
67.	Буковська О.В., Бобро Е.В. ПОВЫШЕНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ РАБОТОСПОСОБНОСТИ КАК СПОСОБ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ КУРСАНТОВ	276
68.	Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ ДИДАКТИЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВУ МЕДИЧНОМУ ВНЗ	279
69.	Джуринський П.Б., Ткаченко Д.О. ВПЛИВ ПЛАВАННЯ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК І ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ	282
70.	Джуринський П.Б., Осіпова І.В., Панченко О.А. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ЮНАКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ОБТЯЖЕННЯМИ	286

71.	Джуринський П.Б., Осіпова І.В., Бірюкова О.В. ТЕХНОЛОГІЇ З ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ ДЛЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	288
72.	Джуринський П.Б., Клименко А.В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ПІДЛІТКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ФІТНЕСОМ	290
73.	Джуринський П.Б., Осіпова І.В., Осуська С.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНУВАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ОЗДОРОВЧОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ УЧНІВ ЗСО	293
74.	Джуринський П.Б., Скулинець С.Г. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ	295
75.	Джуринський П.Б., Кучеренко Г.В., Комарницький О.Л. ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ПАУЕРЛІФТІНГОМ	297
76.	Ємець А.А., Довченко Н.В. АНАЛІЗ СФОРМОВАНOSTІ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	299
77.	Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Клепець О.В. ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	303
78.	Кузьма І.І. СТАНОВЛЕННЯ МЕДІАОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (50-ТІ – 70-ТІ РР. ХХ СТ.)	307
79.	Кучеренко Г.В., Лазар М.В. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНА ТА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	312
80.	Литвинчук Т.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЗАНЯТЬ ФІТНЕСОМ НА ОРГАНІЗМ ЖІНОК З ЗАЙВОЮ ВАГОЮ	315
81.	Лукашевич Ю.Л. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЇХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	317

82.	Лягіна І.А. МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ: СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ	320
83.	Михновец Ю.И. ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ ВКЛЮЧЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ В БОЛОНСКИЙ ПРОЦЕСС	323
84.	Молодиченко В., Молодиченко Н. ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ СИТУАЦІЇ УСПІХУ УЧНЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	328
85.	Сендер А.А. АДАПТАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З УРАХУВАННЯМ КОГНІТИВНИХ СТИЛІВ СТУДЕНТІВ	332
86.	Сосніч Ю.С. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	336
87.	Степанова Г.М., Ткаченко А.В. РОЗРОБКА МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ: ЗАСТОСУВАННЯ У ПЕДАГОГІЦІ МЕДИЧНОГО ВИШУ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	340
88.	Стрілець І.О., Костюк О.В., Ткаченко Д.О. ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ З ПЛАВАННЯ І ГАРТУВАННЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ	343
89.	Танана С.М., Сергійчук О.М. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА СТУДЕНТІВ У ЗВО ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	346
90.	Трофімчук В.М., Трофімчук Л.О., Наконечний Д.С. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ	350
91.	Трускавецька І.Я., Новікова І. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	353

92.	Шевченко Ю.Г., Ковальова Т.М., Хом'якова О.Ю. РОЗВИТОК ВИТРИВАЛОСТІ У ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ	357
93.	Шумило М.Ю. НОВИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ В УКРАЇНІ	359
94.	Ярошевич Т.М., Маркауцан П.В., Волотовский А.И. ОБ ОРГАНИЗАЦИИ ИНФОРМАЦИОННО- ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО НАПРАВЛЕНИЯ ВОЛОНТЕРСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ЛЕЧЕБНОМ ФАКУЛЬТЕТЕ УЧРЕЖДЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ «БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»	363
PHARMACEUTICAL SCIENCES		
95.	Скребцова К.С., Сакун О.В., Шпіт Т.Д. ПЕРСПЕКТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ СЕРЕД ПРЕДСТАВНИКІВ РОДИН ARACEAE ТА COMMELINACEAE	366
96.	Хворост О.П., Фурдак С.Д., Разуваєва В.В. ЛИСТЯ БРУНЕРИ ВЕЛИКОЛИСТОЇ BRUNNERA MACROPHYLLA ТА ЛИСТЯ КОЛЬКВИЦІ ПРИЄМНОЇ KOLKWIZIA AMABILIS – ЯК ПЕРСПЕКТИВНІ НОВІ ВИДИ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	368
PHILOLOGICAL SCIENCES		
97.	Choumtchenko T. TEXTE PUBLICITAIRE PHARMACEUTIQUE COMME OBJET DE LA RECHERCHE LINGUISTIQUE	370
98.	Байдюк Л.М. СУРЯДНИЙ СПОЛУЧНИК ОУ В РОЛІ КОНЕКТОРА РЕПЛІК У ФРАНЦУЗЬКОМУ ДИСКУРСІ	372
99.	Голобородько Ю. ТВОРЧЕСТВО ПИСАТЕЛЯ-САТИРИКА АРКАДИЯ АВЕРЧЕНКО ПЕРИОДА ЕГО ПРАЖСКОЙ ЭМИГРАЦИИ (1920 – 1925 ГГ.)	376
100.	Илеску В.Л. ПОЭТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ МОРФОЛОГИЧЕСКОГО СОПОЛОЖЕНИЯ В СБОРНИКЕ Г. ИВАНОВА «РОЗЫ»	380

101.	Лиля М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ	382
102.	Рейман К.Я., Цьох Л.Й. КВАНТИТАТИВНИЙ ПРОФІЛЬ ІДІОСТИЛЮ ЕМІЛІ ДІКІНСОН	385
PHILOSOPHICAL SCIENCES		
103.	Слободяник К.В., Додонова В.І. СВІДОМІСТЬ VS ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ХТО ПЕРЕМОЖЕ?	391
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
104.	Кучик Н.М. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ФІЗИЧНОЇ МОДЕЛІ В ПРОГРАМІ ORIGIN 2019В 64ВІТ	395
105.	Марцінків М.В., Вівчарчук Л.В., Тиченко О.Я. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ У ЗАДАЧАХ ЕКОНОМІКИ	401
106.	Чернышов Н.Н., Белоусов А.В., Олейников К.А. ФОТОГАЛЬВАНИЧЕСКИЙ ЭФФЕКТ ПРИ СПИНОВОМ РЕЗОНАНСЕ И ИНТЕРФЕРЕНЦИИ АМПЛИТУД ВТОРОГО ПОРЯДКА В ГАМИЛЬТОНИАНЕ	404
107.	Чернышов Н.Н., Белоусов А.В., Селиванов М.В. ИССЛЕДОВАНИЕ ФОТОГАЛЬВАНИЧЕСКОГО ЭФФЕКТА НА ОСНОВАНИИ ТЕОРИИ ПЕРЕНОСА ЗАРЯДА В ЭЛЕКТРИЧЕСКОМ ПОЛЕ	410
POLITICAL SCIENCE		
108.	Boiarska Y. THE POLISH PARTY SYSTEM IN THE PERIOD OF SOCIAL TRANSFORMATIONS	416
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
109.	Kravchenko N., Martovitsky V. THE PROBLEM OF CYBERBULLYING	420
110.	Бедан В. АДАПТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	424

111.	Корсакевич С.С. ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ	429
TECHNICAL SCIENCES		
112.	Boltianska N., Skliar R., Komar A. DEFINITION OF PRIORITY TASKS FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT	431
113.	Chasov D., Belmas I., Kolyada B. ANALYSIS OF CRUSHER TYPES FOR MECHANICAL PRODUCTION WASTE	434
114.	Dolia K., Dolia O. CURRENT STATE OF SCIENTIFIC AND PRACTICAL APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF OPERATION OF MEANS OF TRANSPORT AT TRANSPORTATION OF PASSENGERS BY ROUTE TRANSPORT AND MANAGEMENT OF SYSTEMS OF LONG-DISTANCE PASSENGER TRANSPORTATIONS	437
115.	Gordienko S., Uhrimova M. WHAT INTERFERES WITH THE DEVELOPMENT OF THE PUBLIC BIKE RENTAL SYSTEM IN KHARKIV	439
116.	Hutyria S., Khomiak Y., Popov V. DETERMINACIÓN DEL RECURSO RESIDUAL DE LOS EJES DE RUEDAS DE FERROCARRIL	443
117.	Kortiak Y., Martovitsky V. USE OF IT IN BUSINESS	451
118.	Kvasnikov V., Zenkina S. MODERN DIAGNOSTIC METHODS FOR ELECTRIC MOTORS	455
119.	Molchanova V., Mironenko D. IMPLEMENTATION OF AUGMENTED REALITY TECHNOLOGY TO EDUCATIONAL PROCESS UPON DISTANCE LEARNING	460
120.	Serhiienko S., Kryzhanivsky V., Zagorulko L. TRANSMISSION OF INFORMATION BY A PASSIV RADIO DEVICE IN THE FIELD OF RADIO NOISE INTERFERENCE BY TRANSMISSION POWER LINES	465

121.	Serhiienko S., Kryzhanivsky V., Chernov D. TRANSMISSION OF INFORMATION BY A PASSIV RADIO DEVICE IN THE FIELD OF RADIO NOISE INTERFERENCE WITH TRANSMISSION ON TERRESTRIAL RADIO FREQUENCY	470
122.	Zhuk V. PROBLEMS AND PROSPECTS OF MULTIDISCIPLINARY APPROACHES IN MODELLING STORMWATER RUNOFF IN URBANIZED AREAS	475
123.	Братковська К.О., Красносельська І.Р., Ходаков Я.Е. ОЦІНКА МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ СПОЖИВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	478
124.	Братковська К.О., Горбенко В.І., Нечитайло А.В. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГЕЛІОСИСТЕМ ТА СФЕРИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ	481
125.	Бровенко Т.В. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	484
126.	Гайдар-Цимбал К.А., Величко Д.В., Осухівська Г.М. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗШИРЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ДЛЯ ВІДДАЛЕНОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ ІЗ НАВЧАЛЬНИМИ ЛАБОРАТОРІЯМИ	487
127.	Кавин С.Я., Кавин О.М., Кавин Я.М. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА COMSOL MULTIPHYSICS ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕПЛОВИХ ПРОЦЕСІВ	490
128.	Маньшин І.С., Селіванов К.О., Красноженюк Я.О. ТЕХНОЛОГІЇ ПРОГРАМНО-КОНФІГУРОВАНОВОГО РАДІО У СИСТЕМАХ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ	493
129.	Ходякова Г.В., Ходякова Н.В. ЭЛЕМЕНТЫ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО ПРОГРАММИРОВАНИЯ В JAVA	497
130.	Цатурян О.Г. РОЗРОБКА АЛГОРИТМУ УПРАВЛІННЯ ДІАГРАМОУТВОРЕННЯМ АДАПТИВНИХ АНТЕННИХ РЕШТОК МОБІЛЬНИХ АПАРАТНИХ І СТАНЦІЙ ЗВ'ЯЗКУ	502

TOURISM		
131.	Pavlov O., Martovitsky V. EXCURSION SERVICE ON INDUSTRIAL PLANTS	506
132.	Крапівіна Г.О., Шурда В.В., Травінчева С.О. АНАЛІЗ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ТУРИЗМІ (НА ПРИКЛАДІ СИСТЕМ INFOGENESIS POS, RKEEPER, MICROS, 1С:ПІДПРИЄМСТВО8:РЕСТОРАН)	510
133.	Мисько В.З., Геплюк Х.М., Фреюк Г.С. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ)	516

СТАНОВЛЕННЯ МЕДІАОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (50-ТІ – 70-ТІ РР. ХХ СТ.)

Кузьма Ірина Ігорівна,

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти

У сучасному світі життя без гаджетів із доступом до інтернету немислиме. У багатьох оселях є декілька смартфонів, ноутбуків та інших технічних пристроїв, під'єднаних до всесвітньої мережі. Відповідно, діти вже з народження перебувають у середовищі телевізорів, комп'ютерів, гаджетів. Приблизно з півторарічного віку малюки намагаються оволодіти смартфоном, на якому, декілька разів махнувши пальчиком, можна подивитися яскравий мультфільм. У три-чотири роки діти вже активно користуються гаджетами. Ранній контакт із засобами масової комунікації не може не викликати занепокоєння освітянської та наукової спільноти. Це зумовлює доцільність проведення міждисциплінарних наукових пошуків на теми формування медіаграмотності педагогів, батьків, дошкільників.

Термін «медіа» є дуже поширеним у сучасному суспільстві. Проте, на жаль, далеко не всі дорослі, не те що діти, правильно його розуміють. У сфері медіаосвітніх та інформаційних технологій, які помилково ототожнюються, є багато суперечностей, невирішених проблем, неоднозначно потрактованих понять. Водночас розуміння значення медіаосвіти, уміння використовувати ІКТ сприятимуть успішній самореалізації дитини, формуванню вмінь критично мислити, не бути об'єктом маніпуляцій тощо.

Коли розв'язуємо проблеми у сфері науки, освіти, зазвичай звертаємося до історичного досвіду. Проте генеза медіаосвіти в Україні є недостатньо вивченою, зокрема й медіаосвіта наймолодших – дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Історико-педагогічні розвідки з формування медіаграмотності дітей та молоді здійснюють О. Волошенюк, В. Іванов, М. Коропатник, О. Кравчишина, О. Мороз, О. Онкович, Л. Оршанський, О. Янкович та інші вчені.

Проблему медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку студіюють Н. Ашиток, К. Біницька, Н. Гавриш, Р. Даниляк, Г. Дегтярьова, І. Іванов, О. Качура, Р. Кондратенко, К. Крутій, Ю. Семеняко, О. Соцька, Т. Чашка, О. Янкович та ін. Науковці обґрунтували класифікації, форми, методи, засоби медіаосвіти, партнерства вихователів та батьків під час формування медіаграмотності учасників освітнього процесу. Однак нами не виявлено праць про історичні аспекти медіаосвіти в закладах дошкільної та початкової освіти.

Подією, яка розпочинає відлік медіаосвіти, є створення канадським ученим М. Г. Маклюеном першої програми з медіаосвіти у 1959 р. Проте в Україні, яка

в той час була в складі СРСР, ще раніше, у 1954 р., Міністерство освіти УРСР і Міністерство культури УРСР видали наказ «Про поліпшення кінообслуговування учнів шкіл, студентів педагогічних вузів і слухачів педагогічних училищ УРСР». Цей наказ спонукав педагогів і науковців зосередити свою увагу на проблемах використання в освітньому процесі зорово-звукових (аудіовізуальних) навчальних засобів – типових інформаційних ТЗН – радіо, кіно, телебачення, статистичної та динамічної проєкції, системи з магнітним записом та відтворенням звуку [1, с. 67].

Однак для становлення медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку визначальним є все-таки 1959 р. Саме тоді в Україні відроджується анімація, зокрема й мультиплікаційні фільми – улюблений медіапродукт малечі. Це стало можливим завдяки Іполиту Лазарчуку, який очолив новостворений цех художньої мультиплікації при Київнаукфільмі. У 1962 р. його колега Ірина Гурвич створила анімацію «Супутниця королеви» [4].

Крім того, у 1959 р. були прийняті важливі закони й постанови, спрямовані на використання технічних засобів і покращення якості виховної роботи: Закон «Про зміцнення зв'язку школи із життям і про дальший розвиток системи народної освіти в УРСР» (1959 р.); Постанова ЦК КПУ і Ради Міністрів УРСР «Про заходи з подальшого розвитку виховання і медичного обслуговування дітей дошкільного віку» від 19 червня 1959 р. [9]. Ці документи стали відправною точкою для розвитку медіаосвіти (зазначимо, що цей термін в Україні на той час не використовувався), яка на тлі суспільно-політичних чинників була однобічною: переважно диференціювалися високохудожні та низькопробні телепередачі, дитяча періодика.

Наприклад, В. Сухомлинський у цьому контексті писав: «Дитяча душа не може вмістити безліч захоплень. Якщо дитина захопилася кінофільмами, якщо вона не може жити без того, щоб тричі на тиждень не відвідувати кінотеатр і щодня не сидіти біля телевізора, переживаючи разом з батьками перипетії фільмів низької художньої цінності – в її духовному світі утверджується поведінка невимогливого споживача, здатного задовольнитися щоденною порцією дешевих розваг. Попередження такої поведінки – дуже складна і нелегка річ. Місія вчителя – боротися за дитячі захоплення, тільки в цьому – шлях до ідеального уявлення про людську красу. Захоплення книжкою в поєднанні з людяністю всього буття дитини має стояти на першому місці, – це осереддя високоморальної поведінки й багатого духовного життя дитини» [12, с. 549].

Елементи медіаосвіти яскраво виражені в працях основоположниці дошкільної педагогіки І. Блажкевич. Зокрема, дослідниця творчості письменниці І. Рутило в архіві знайшла лист до редакції, у якому І. Блажкевич подає «завваги вихованців дитсадку колгоспу «Росія» в с. Денисові на ілюстрації журналів «Малютко» і «Барвінок» за травень 1965 року, опираючись на статтю «Слово художників» в «Літературній Україні», де сказано, що майстри пензля повинні прищеплювати естетичність». А в цих журналах, які вона виписала для малят, над якими взяла шефство, малюнки не відповідають дійсності, спотворюють

поняття про відомі їм речі, дають фальшиве поняття про невідомі [10, с. 108], [14].

Орієнтири для формування мислення дошкільників та учнів початкових шкіл, ширше використання ТЗН (зараз медіа) були закладені в низці документів: програмах виховання в дитячому садку; постановах ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи щодо подальшого вдосконалення роботи середньої загальноосвітньої школи» (1966 р.), «Про завершення переходу до загальної середньої освіти молоді та дальший розвиток загальноосвітньої школи» (1972 р.), «Про дальше покращання навчання, виховання учнів загальноосвітніх шкіл і підготовки їх до праці» (1977 р.) та ін. Однак критичному аналізу інформації як головній ознаці медіаосвіти на той час приділялося недостатньо уваги.

Одним із найважливіших завдань початкової школи було виховувати любов до книги, художньої літератури. Воно зберігало актуальність не лише для дошкільників, а й для школярів, і набуло яскравого вираження в працях В. Сухомлинського. Класик української педагогіки розглядав у книгах і статтях ті питання, які зараз відносяться до сфери медіаосвіти дошкільників.

Неабияку роль у спонуканні дітей дошкільного віку до роботи з книжкою відігравала наочність. В. Сухомлинський уважав, що інтерес та увага дітей до книжки збільшуються завдяки майстерному використанню різноманітних засобів унаочнення. Красиво оформлені стенди, плакати, списки рекомендованої літератури, спеціально обладнані «куточки думки», кімната Казки – усе це давало можливість дитині всюди, куди б вона не приходила, зустрічатися з книжкою. Так, у коридорі будинку, де навчалися діти-п'ятирічки, увагу привертали стенди з малюнками під заголовками: «Чому це так буває?», «Навіщо так роблять?», «Що тут неправильно зображено?», «Де це відбувається?», «Для чого так роблять?», «Як дізнатися?» та ін. Малюнки були з невеличкими підписами. Як тільки діти починали вчитися читати, вони прагнули прочитати кожний підпис, таким чином формуючи або вдосконалюючи це вміння [8, с. 251].

В. Сухомлинський був переконаний, що літературний твір можна назвати моральним, якщо він спонукає дитину полюбити гарний вчинок і моральну думку, висловлену в цьому творі [8, с. 252].

Незадоволеність В. Сухомлинського змістом хрестоматій, художнім рівнем багатьох творів, що рекомендувалися дітям, розкрито в його виступі на Республіканській нараді з питань літератури для дітей. Педагог від імені вчителів звернувся до письменників із проханням: «Пишіть такі твори, щоб рядки в них були гарячі, мов розпечене залізо, щоб слово ваше торкалось найпотаємніших куточків маленького серця. Дайте дітям такі твори, читаючи які, дитина поставила б перед собою питання: хто я?, для чого живу на світі?, що я можу зробити і зроблю для Вітчизни?» [13, с. 9].

В освітньому процесі шкіл вагоме місце відводилося дитячій періодичній пресі. У журналах оголошувалися конкурси-подорожі, у яких залюбки брали участь учні початкових шкіл.

Окрім візуальних засобів, в освітньому процесі широко використовувалися

аудіовізуальні. Досвід їхнього застосування вчителькою з Рівненщини О. Бадаліс описує А. Денисенко, зокрема зазначаючи, що уроки із застосуванням екранно-звукових посібників – радість для учнів. О. Бадаліс уміло застосовувала на уроках математики табло з цифровими лампами. «Річ у тім, – висвітлювала досвід вчительки А. Денисенко, – що пульт управління вчителя на робочі місця школярів обладнано таким чином, що закодовувати програму немає потреби. Кожний учень на своїх тумблерах набирає будь-яке одно- або двоцифрове число, яке одразу ж засвічується на шкалі пульта в учителя. Це підвищує ефективність таких видів навчальної роботи, як домашні завдання, математичні диктанти, усна лічба, тобто ті, де переважає самостійна діяльність дітей, оскільки є змога перевіряти знання окремих учнів і всього класу водночас. Коли діти розв'язують задачі, вони теж набирають відповіді на тумблерах, а класовод на табло бачить, хто помилився, і надає йому допомогу відразу чи іншим часом на індивідуальному з ним занятті» [2, с. 37].

Отже, у 50-х – 70-х рр. ХХ ст. термін «медіа» в дошкільній та початковій освіті не використовувався. Натомість в освітньому процесі застосовувався потенціал візуальних (книги, підручники, журнали, газети), аудальних (радіо), аудіовізуальних (телебачення, відеомагнітофони, екранно-звукові посібники тощо) засобів. Медіапродукція аналізувалася однобічно, згідно з вимогами технології комуністичного виховання радянського періоду. Термін «критичне мислення» як провідна ознака медіаосвіти майже не використовувався. У 70-х рр. ХХ ст. міжнародною асоціацією читання університету Північної Айови і коледжів Хобарда та Уільяма Сміта була розроблена технологія «Розвиток критичного мислення через читання та письмо». Проте в радянській Україні зарубіжні новації замовчувалися або засуджувалися.

Список використаних джерел

1. Бурдун О. Особливості впровадження інформаційних технологій у загальноосвітніх школах України (1950–1985 рр.). *Рідна школа*. 2010. № 1–2. С. 67–71.
2. Денисенко А. П. Важливий засіб підвищення ефективності уроку. *Початкова школа*. 1981. № 4. С. 37–38.
3. Догадіна О. Ф. Підготовка учнів до роботи з комп'ютером. *Початкова школа*. 1988. № 7. С. 35–38.
4. Канівець А. У стані «непорушної готовності». Українська радянська оборонна анімація 30-60-х рр. ХХ ст. *historians.in.ua*, 9 липня 2019 р. URL: <http://www.historians.in.ua/index.php/en/istoriya-i-pamyat-vazhki-pitannya/2649-anastasiya-kanivets-u-stani-neporushnoji-gotovnosti-ukrajinska-radyanska-oboronna-animatsiya-30-kh-60-kh-rr-khkh-st>
5. Кузьма І. І. Медіаосвіта в закладах дошкільної та початкової освіти: методичні рекомендації. Тернопіль: Вектор, 2020. 126 с.
6. Кузьма І. Розвиток медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (1959–2018 рр.). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2020. Випуск 1 (46). С. 64–69.

7. Кузьма І. І. Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку: теорія і технологія: монографія / за наук. ред. проф. Чайки В. М. Тернопіль: Вектор, 2019. 188 с.
8. [Озерна Н. Виховний потенціал літератури для дітей В. Сухомлинського. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Випуск 123 \(II\). Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. С. 250–253. URL: \[file:///C:/Users/admin/Downloads/Nz_p_2013_123\\(2\\)_66.pdf\]\(file:///C:/Users/admin/Downloads/Nz_p_2013_123\(2\)_66.pdf\)](#)
9. Про зміцнення зв'язку школи із життям і про дальший розвиток системи народної освіти в УРСР: Закон від 17.04.1959 р. *Збірник наказів і розпоряджень Міністерства освіти УРСР*. 1959. № 8. С. 2–14.
10. Рутило І. Іванна Блажкевич і дошкільництво. *Наукові записки ТДПУ. Серія Педагогіка*. Тернопіль, 2002. № 11. С. 104–108.
11. Семенюк М. П. Роль телебачення у формуванні громадської активності учнів. *Початкова школа*. 1982. № 11. С. 11–14.
12. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу. *Вибрані твори в п'яти томах*. Київ: Вид. «Радянська школа», 1976. Т. 1. С. 403–637.
13. Сухомлинський В. О. Могутній вихователь: з виступу В. О. Сухомлинського на Республіканській нараді з питань літератури для дітей. *Радянська освіта*. 1969. № 34. С. 9–10.
14. Tereshchuk H., Yankovych O., Binytska K., Binytska O., Kuzma I. Ivanna Blazhkevych about the development of pre-school education as a factor in building a strong state. *SHS Web of Conferences*. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/340176863_Ivanna_Blazhkevych_about_the_development_of_pre-school_education_as_a_factor_in_building_a_strong_state